

คำเรียกสีในภาษาแสก บ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอหนองหว้า จังหวัด นครพนม

Terms for Colors in the Saek Language, Baan-Ba-Wa, Tha-ruea Sub-district, Na-wa District, Nakorn Phanom Province

ศิริประภา สระแก้ว¹, ดุจฉัตร จิตบรรจง²

Siraprapa Srakeaw¹, Dutchat Jitbanjong²

Received: 31 July 2023

Revised: 13 November 2023

Accepted: 24 November 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคำเรียกสีพื้นฐาน คำเรียกสีไม่พื้นฐาน และกลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาแสก บ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอหนองหว้า จังหวัดนครพนม โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่มีอายุระหว่าง 50 - 70 ปี จำนวน 6 คน ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาแสก บ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอหนองหว้า จังหวัดนครพนม มีทั้งหมดจำนวน 12 คำ ได้แก่ ห้าว /haaw¹/ (ขาว) หรัม /ram²/ (ดำ) หรีง /riiŋ²/ (แดง) ว้าง /waan³/ (เหลือง) เหว /heew¹/ (เขียว) ผา /p^haa⁵/ (ฟ้า) นัมเงิน /nam⁶ ŋon³/ (น้ำเงิน) นัมตัน /nam⁶ taan²/ (น้ำตาล) เทา /t^haw³/ (เทา) อิต /it³/ (ม่วง) บัว /bua²/ (ชมพู) และ สัม /sam⁵/ (ส้ม) และมีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานอยู่ในระยะที่ 7 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์ ส่วนกลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานพบทั้งหมด 4 วิธี ได้แก่ 1) การใช้คำเรียกสีเฉพาะ 2) การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน 3) การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย และ 4) การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสี โดยพบกลวิธีการใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสีมากที่สุด

คำสำคัญ: คำเรียกสี, ภาษาแสก

¹ นิสิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Undergraduate students, Bachelor of Arts Program (Thai Language), Department of Thai and Oriental Languages Faculty of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University

² Assistant Professor, Department of Thai Language Department of Thai and Oriental Languages Faculty of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University

Abstract

There were two objectives in this study: 1) to explore terms for colors both in basic and non-basic terms, and 2) to examine strategies of creating non-basic terms for colors in Saek language, at Baan-Ba-Wa, Tha-ruea Sub-district, Na-wa District, Nakorn Phanom Province. The data were collected from 6 language informants between the ages of 50-70. It was revealed that there were totally 12 basic terms of color in Saek language at; those were, /haaw¹/ (white), /ram²/ (black), /riin²/ (red), /waan³/ (yellow), /heew¹/ (green), /phaa⁵/ (light blue), /nam⁶ ɲən³/ (blue), /nam⁶ taan²/ (brown), /thaw³/ (grey), /ʔit³/ (purple), /bua²/ (pink), and /sam⁵/ (orange). The development of basic terms of colors was on stage 7 in accordance with Berlin and Kay's theory. There were 4 strategies of creating non-basic terms for colors; those were, 1) specific terms for colors, 2) compound of the 2 terms for colors, 3) compound between terms for colors and modifier, and 4) proper words of objects as the terms for colors, which were mostly used as terms for colors.

Keywords: Terms of colors, Saek language

บทนำ

สีเป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ มนุษย์สามารถรับรู้และจำแนกความแตกต่างของสีออกจากกันได้ด้วยประสาทสัมผัสทางตา การศึกษาเรื่องคำเรียกสีส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในแนววรรคศาสตร์ชาติพันธุ์ (Ethnosemantics) ซึ่งแสดงว่าผู้พูดแต่ละภาษามีโลกทัศน์การมองที่แตกต่างกัน การศึกษาคำเรียกสีสามารถสะท้อนระบบการรับรู้ธรรมชาติที่แวดล้อมรอบตัวของ ผู้พูดภาษาแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ ช่วยให้เข้าใจวิวัฒนาการของคำเรียกสี อีกทั้งยังสามารถทำให้ทราบโลกทัศน์ของผู้พูดภาษานั้นได้ (นฤมล ศิริพันธุ์, 2554: 1) ต่อมาได้มีการศึกษาคำเรียกสีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ ซึ่งทำให้มีผู้สนใจเรื่องคำเรียกสีมากยิ่งขึ้น ในหนังสือเรื่อง Basic color terms : Their Universality and Evolution โดยเบรนท์ เบอร์ลิน และพอล เคย์ (Berlin and Kay, 1969) เบอร์ลินและเคย์ศึกษาข้อมูล คำเรียกสีจากผู้บอกภาษาจำนวน 98 ภาษา ทั่วโลก เพื่อพิสูจน์ว่า คำเรียกสีมีลักษณะเป็นสากลในทุกๆ ภาษาหรือไม่ ผลการศึกษา

พบว่าทุกภาษามีคำเรียกสีพื้นฐานและการรับรู้สีที่มีลักษณะสากลร่วมกัน คำเรียกสีไม่ได้มีลักษณะเฉพาะในภาษานั้นแต่อย่างใด โดยจะพบจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานระหว่าง 2 - 11 คำ และผู้บอกภาษาที่ต่างกันมีการรับรู้และระบุใจกลางสี (Foci point) แต่ละประเภทที่คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้เบอร์ลินและเคย์ยังพบว่าแต่ละภาษามีลำดับวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานที่คล้ายคลึงกันอีกด้วย ซึ่งลำดับนี้มีลักษณะเป็นสากล จากนั้นจึงลำดับวิวัฒนาการออกเป็น 7 ระยะ ผลงานของเบอร์ลินและเคย์เป็นอีกหนึ่งชิ้นงานสำคัญที่ทำให้มีผู้สนใจศึกษาและทดลองคำเรียกสีเพิ่มมากขึ้น และในการศึกษาคำเรียกสีส่วนใหญ่ล้วนใช้ทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์เป็นรากฐานของการวิจัย ผู้ศึกษาคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาต่างๆ โดยส่วนใหญ่จะพบว่าในแต่ละภาษามีคำเรียกสีพื้นฐานและวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานที่สอดคล้องกับทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์ งานวิจัยของเบอร์ลินและเคย์จึงเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น

การศึกษาคำเรียกชื่อของเบอร์ลินและเคย์ ส่งผลให้มีผู้เริ่มสนใจศึกษาคำเรียกชื่อในภาษาตามกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ทั้งภาษาตระกูลไทและภาษาตระกูลอื่นๆ ในพื้นที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคำเรียกชื่อในภาษาตระกูลไทนั้นมี ผู้ศึกษาไว้มากมาย เช่น อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกชื่อและการรับรู้ชื่อของชาวจ้วงและชาวไทย” อภิญา เพชรวิจิต (2545) ศึกษาเรื่อง “การสร้างคำเรียกชื่อในภาษาไทยและภาษาลาว” นฤมล ศิริพันธุ์ (2554) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกชื่อและทัศนคติที่มีต่อชื่อของผู้พูดภาษาไทย กะเหรี่ยงโปว์ มอญ และขมุ ในอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี” วรรณวนิช อรุณฤกษ์ (2564) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกชื่อของ ผู้พูดภาษาไทยใหญ่ในชุมชนบ้านเวียงหวาย ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝางจังหวัดเชียงใหม่” ฉัญญ์ เจียง (2560) ศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบคำเรียกชื่อและการรับรู้ชื่อในภาษาไทยของ ชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง” และพิกุล ภูษมศรี (2561) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกชื่อในภาษาไทยถิ่นอีสาน” ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงลักษณะการศึกษาคำเรียกชื่อในภาษาตระกูลไทในประเด็นของการศึกษา คำเรียกชื่อ การสร้างคำเรียกชื่อและวิวัฒนาการ การเกิดชื่อพื้นฐาน การศึกษาคำเรียกชื่อและ การรับรู้ชื่อ การศึกษาคำเรียกชื่อและทัศนคติ ที่มีต่อชื่อ และการศึกษาคำเรียกชื่อและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากคำเรียกชื่อ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคำเรียกชื่อในภาษาตระกูลไทพบว่าโดยส่วนใหญ่เป็นภาษาตระกูลไทกลุ่มเหนือและกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ อีกทั้งยัง ทำให้ค้นพบว่า ในประเทศไทยมีภาษาไท กลุ่มเหนือคือ ภาษาแสก ซึ่งเป็นภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์แสกที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่จังหวัดนครพนมเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นภาษาที่ถูกจัดเป็นหนึ่งในกลุ่มภาษาใน ภาวะวิกฤตใกล้สูญ (Endangered Language)

งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาแสกได้เริ่มต้นมาจากการศึกษาของลอร์ด ไซเดนฟาเดน (Lord Seidenfaden) นักวิชาการชาวเดนมาร์ก ไซเดนฟาเดนได้แสดงความคิดเห็นว่า ภาษาแสกเป็นภาษาในกลุ่มมอญ - เขมร และความคิดนี้ได้ถ่ายทอดมายังนักวิชาการรุ่นหลัง ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการชาวไทย อเมริกัน อังกฤษ และเยอรมัน ต่างเชื่อว่า ภาษาแสกเป็นภาษาในกลุ่มมอญ - เขมร ต่อมา อังเดร จี.โอตริกูร์ต ได้ศึกษาภาษาแสกที่บ้านท่าแขก แขวงคำม่วน ประเทศลาว และแสดงความคิดเห็นว่า ภาษาแสกเป็นภาษาที่คล้ายคลึงกับภาษาไทยที่ใช้พูดกันอยู่ในประเทศจีน คือ ภาษาจ้วง และภาษาปวยี จึงน่าจะจัดเป็นภาษาตระกูลไทกลุ่มเหนือ (นฤมล อินทรประสิทธิ์, 2534: 6 อ้างอิงจาก ศรีนยา จิตบรรจง, 2553: 52) การศึกษาภาษาแสกได้มีผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงและระบบคำศัพท์ ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาภาษาแสกใน ประเทศไทย เช่น งานวิจัยของวิลเลียม เจ.เกดเนีย (William J. Gedney, 1970) ศึกษาเรื่อง “The saek language of Nakhon phanom province” วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2519) ศึกษาเรื่อง “ภาษาแสก” ที่บ้านอาจสามารถ ตำบลอาจสามารถ จังหวัดนครพนม ธีระพันธ์ ล.ทองคำ (Theraphan L and Thongkum, 1976 อ้างอิงจาก ศรีนยา จิตบรรจง, 2553) ศึกษาเรื่อง “the saek language of ban ba wa: somphonetic notes” นฤมล อินทรประสิทธิ์ (2534 อ้างอิงจาก ศรีนยา จิตบรรจง, 2553) ศึกษาเรื่อง “แนวโน้มนการเปลี่ยนแปลงเสียงในภาษาแสกบ้านอาจสามารถ จังหวัดนครพนม” ศรีนยา จิตบรรจง (2545) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การแปรการใช้ศัพท์ของคณะระดับสามอายุในภาษาแสก อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม” และศรีนยา จิตบรรจง (2553) ศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบระบบเสียงและระบบคำภาษาแสกในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับประเทศไทย”

งานวิจัยของศรินยา จิตบรรจง (2545: 1-3) ได้กล่าวถึงภาษาแสดและกลุ่มชาติพันธุ์แสดไว้ว่า ภาษาแสด (Saek) เป็นภาษาที่ชาวไทยเชื้อสายแสดใช้สำหรับสื่อสารกันในกลุ่มชนจัดอยู่ในตระกูลภาษาไท (Tai Family) กลุ่มเหนือ (Northern Group) โดยชาวแสดนั้นเดิมมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศเวียดนาม ต่อมาได้อพยพมาอยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายหลังเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือเมื่อประมาณ 200 - 300 ปีก่อน โดยส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดนครพนม ส่วนจังหวัดอื่นๆ เช่น จังหวัดสกลนครมีน้อยมาก คู่มือแผนที่ภาษาในประเทศไทยแสดงข้อมูลว่ามีผู้พูดภาษาแสดอาศัยอยู่เฉพาะจังหวัดนครพนม เท่านั้น โดยมีการตั้งถิ่นฐาน อยู่ที่บ้านไผ่ล้อม บ้านอาจสามารถ ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม บ้านท่าบ่อ-สงคราม บ้านดอนสมอ ตำบลท่าบ่อสงคราม อำเภอศรีสงคราม และบ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า นอกจากนี้ยังพบว่า ที่บ้านไผ่และบ้านอาจสามารถ ในตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม มีจำนวนประชากรที่พูดภาษาแสดในชีวิตประจำวันเป็นจำนวนน้อย ส่วนที่ บ้านท่าบ่อสงคราม บ้านดอนสมอ ตำบลท่าบ่อสงคราม อำเภอศรีสงคราม มีผู้ใช้ภาษาแสดอาศัยอยู่ไม่มากนัก แต่มีเพียงที่บ้านบะหว้า หมู่ 5 และหมู่ 7 ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า เป็นพื้นที่ที่มีผู้ใช้ภาษาแสดอาศัยอยู่รวมกันเป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่รักษาวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยมดั้งเดิมของชาวแสดไว้เป็นอย่างดี และประชากรทุกระดับอายุ ยังคงใช้ภาษาแสดสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ชาวแสดเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวิถีชีวิต สังคม ประเพณี และวัฒนธรรมที่มีความโดดเด่น โดยเฉพาะภาษาที่มีลักษณะเฉพาะและ มีความน่าสนใจทั้งในด้านการสร้างคำและการใช้คำศัพท์ เมื่อได้ศึกษาการใช้ศัพท์ในการสร้าง คำเรียกสีของภาษาแสด เช่น คำว่า หรั่งบันดาก /riiŋ² ban² daak⁴/ (แดงดินกันบ่อ) ว้างแม้งพู /waan³

meen³ p'huu⁴/ (เหลืองแมลงภู) และ หรัมมมากหว้า /ram² maak⁴ waa¹/ (ตาลูกหว้า) จะเห็นได้ว่าคำเรียกสีในภาษาแสดมีมีโนทัศน์ ที่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติรอบตัวผ่าน การเปรียบเทียบสีกับสิ่งต่างๆ แสดงถึงระบบความคิดในโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาแสดได้อย่างน่าสนใจ จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจในการศึกษา คำเรียกสีในภาษาแสด และเลือกที่จะศึกษาภาษาแสดในพื้นที่บ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีผู้พูดภาษาแสดรวมกันเป็นชุมชนขนาดใหญ่ และยังดำรงรักษาค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์แสดไว้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาคำเรียกสีพื้นฐาน คำเรียกสีไม่พื้นฐาน และกลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาแสดบ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกศึกษาคำเรียกสีในพื้นที่บ้านบะหว้า หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 7 ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม และศึกษาเฉพาะข้อมูลจากผู้ออกภาษาที่มีอายุระหว่าง 50 - 70 ปี จำนวน 6 คน โดยแบ่งเป็นเพศหญิงจำนวน 3 คน และเพศชายจำนวน 3 คน เนื่องจากเป็นกลุ่มช่วงอายุที่ยังเก็บรักษาลักษณะของระบบหน่วยเสียงและคำศัพท์ภาษาแสดได้มากกว่ากลุ่มช่วงอายุต่ำกว่า 50 ปี อีกทั้งกลุ่มประชากรที่มีอายุมากกว่า 70 ปีขึ้นไป มักพบปัญหาด้านสายตาและการมองเห็น

วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ เป็น การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำเรียกสี ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพื้นที่ศึกษาและกลุ่มชาติพันธุ์แสม เพื่อศึกษาเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า

2. เตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ บัตรทดสอบตาบอดสี บัตรสีสำหรับการเก็บข้อมูล และตารางบันทึกข้อมูล

3. คัดเลือกผู้บอกภาษาที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

3.1 ผู้บอกภาษาต้องพูดภาษาแสมในชีวิตประจำวัน มีถิ่นที่อยู่อาศัยถาวรในพื้นที่ที่ศึกษา มาตั้งแต่กำเนิดและไม่เคยอพยพย้าย ถิ่นฐาน

3.2 ผู้บอกภาษาต้องเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 50 - 70 ปี

3.3 บิดามารดาของผู้บอกภาษาต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 3.1 ด้วย

3.4 ในกรณีที่ผู้บอกภาษาสมรสแล้ว คู่สมรสของผู้บอกภาษาต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 3.1 เช่นกัน

3.5 ผู้บอกภาษาต้องเป็นผู้ที่มีอวัยวะในการออกเสียงสมบูรณ์

3.6 ผู้บอกภาษาต้องมีไหวพริบและปฏิภาณดี สามารถโต้ตอบข้อซักถามได้คล่องแคล่ว มีอรรถาธิบายดี มีความสนใจและให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

3.7 ผู้บอกภาษาต้องมีเวลาให้ในการสัมภาษณ์แก่ผู้ศึกษา

3.8 ผู้บอกภาษาต้องสามารถเห็นสีได้ชัดเจน ไม่มีความผิดปกติทางสายตา หรือเป็นโรคตาบอดสี ซึ่งผู้ศึกษาได้ตรวจสอบโรคตาบอดสีโดยการนำบัตรทดสอบตาบอดสีตามผู้บอกภาษา เพื่อให้ผู้บอกภาษาอ่าน ค่าตัวเลขจากบัตรทดสอบตาบอดสี และจะต้องอ่านค่าตัวเลขที่ปรากฏในแต่ละรูปได้ถูกต้อง

4. การเก็บและรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลในช่วงกลางวัน และเลือกสัมภาษณ์ในสถานที่ที่มีแสงสว่างเพียงพอต่อการเห็นสีได้อย่างชัดเจน และบันทึกข้อมูลคำเรียกสีเป็นลายลักษณ์อักษรโดยใช้ระบบภาษาเขียนของภาษาแสม³ ในงานของปรีชา ชัยปัญหา และคณะ (2553: 46-52) และ สัทอักษรโดยใช้ระบบเสียงภาษาแสม⁴ ในงานวิจัยของศรีนยา จิตบรรจง (2553: 141 - 173) ในการจดบันทึก และบันทึกเสียงด้วยเครื่องอัดเสียงจนครบจำนวน 249 สี

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้ศึกษาจะใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์คุณสมบัติของคำเรียกสีพื้นฐานตามการศึกษาของศตวรรษที่ ห้าหมื่น (2541: 42 - 44) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ได้ปรับคำจำกัดความคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin & Kay, 1969) ที่กำหนดเพื่อใช้ตัดสิน คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาตะวันตกจึงอาจทำให้ไม่ครอบคลุม

³ ในหลักการเขียนของภาษาแสมจะเป็นการเขียนที่คงรูปของเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ผ่านการถอดเสียง ซึ่งจะผิดกับหลักการเขียนตามอักษรวิธีของภาษาไทย เช่น คำว่า หรัม /ram²/ (ดำ) และ หรีง /riiŋ²/ (แดง) (ภาษาไทยจะอ่านว่า หรัม และ หรีง) ในภาษาแสมจะใส่อักษรนำ ห และรูปวรรณยุกต์จัตวาในพยัญชนะกลุ่มอักษรต่ำ สำหรับคำศัพท์ที่มีการผันวรรณยุกต์เสียงสูง เป็นต้น

⁴ ผู้ศึกษาใช้สัทอักษรจากระบบเสียงภาษาแสม โดยใช้ตัวเลขกำกับเสียงวรรณยุกต์ ดังนี้

1	หมายถึง	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1	กลาง - ตก	(32)
2	หมายถึง	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2	ต่ำ - ขึ้น	(34)
3	หมายถึง	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3	สูงระดับ	(44)
4	หมายถึง	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4	กลางระดับ	(33)
5	หมายถึง	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5	สูง - ตก	(42)
6	หมายถึง	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6	กลาง - ขึ้น - ตก	(232)

คุณสมบัติของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทย อีกทั้งเกณฑ์การตัดสินคำเรียกสีพื้นฐานตามการศึกษาของศตวรรษที่ เชื่อมหวาน (2541: 42 - 44) ยังเป็นเกณฑ์ที่ใช้ศึกษาเปรียบเทียบภาษาที่อยู่ต่างตระกูลกัน เกณฑ์ การตัดสินนี้ น่าจะมีความครอบคลุมการศึกษาได้อย่างหลากหลาย ซึ่งจะทำให้การวิเคราะห์คำเรียกสีพื้นฐานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การพิจารณาและคัดเลือกคำเรียกสีพื้นฐาน มีรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 คำเรียกสีพื้นฐานต้องเป็นศัพท์เดี่ยว (monolexemic) เป็นคำศัพท์ที่ไม่สามารถ าคัดความหมายจากส่วนใดส่วนหนึ่งของ คำนั้นได้ หรือเป็นคำซึ่งไม่มีส่วนขยายที่สามารถตัดออกได้โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นเปลี่ยนไป เช่น คำว่า “เหวอูน” /heew¹ ʔuun⁴/ (เหียวอ่อน) และ “นมเงินเก” /nam⁶ ɲən³ kee⁴/ (น้ำเงินแก่) ในภาษาแสกไม่ใช่คำเรียกสีพื้นฐานเพราะสามารถตัดส่วนขยาย คือ อ่อน และ แก่ ออกได้โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นคือ “เหียว” และ “น้ำเงิน” เปลี่ยนไป ดังนั้น คำเรียกสีเช่น ดำ แดง เหียว เหลือง และ น้ำตาลในภาษาแสก จึงเป็นคำเรียกสีพื้นฐาน เพราะคำเรียกสี ทั้ง 5 คำนี้เป็นคำที่ไม่สามารถเอาความหมายจากส่วนใดส่วนหนึ่งของคำศัพท์ได้ถึงแม้ว่า คำว่า “น้ำตาล” /nam⁶ taan²/ (น้ำตาล) จะเป็นศัพท์ที่ประกอบด้วย 2 หน่วยคำ คือ น้ำ และ ตาล และอาจจะมีการตีความว่าหมายถึง น้ำของตาล แต่เมื่อใช้คำว่า “น้ำตาล” เป็นคำเรียกสีนั้นหมายถึงสีประเภทหนึ่ง ไม่ได้มีความหมายว่าเป็นน้ำของตาล ดังนั้นความหมายของคำว่า “น้ำตาล” ที่เป็นคำเรียกสีจึงมีความหมายเป็นหนึ่งเดียว เพราะไม่สามารถเอาความหมายจากส่วนใดส่วนหนึ่งของคำได้

5.2 ความหมายของคำเรียกสีนั้นจะต้องไม่ซ้อนหรือร่วมความหมายกับคำเรียกสีอื่นๆ เช่น คำว่า สีไข่ และสีบานเย็นในภาษาแสก ต่างก็เป็นคำที่ซ้อนความหมายและเป็นเจดสีประเภทสีเหลือง และประเภทสีชมพูตามลำดับ

5.3 คำเรียกสีนั้นต้องไม่ใช่ลักษณะแคบหรือไม่ใช่เฉพาะกับวัตถุหรือสิ่งของบางชนิดเท่านั้น เช่น คำว่า blond ในภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้เฉพาะกับสีผมและเฟอร์นิเจอร์เท่านั้น

5.4 คำเรียกสีนั้นต้องเป็นคำที่ฝังใจ (psychologically salient) หรือเป็นคำที่โดดเด่นในความรู้สึกของเจ้าของภาษา กล่าวคือในขณะที่เก็บข้อมูลคำเรียกสีของแต่ละภาษา โดยให้ ผู้บอกภาษาดูแผ่นสีทั้งหมด 249 สี แล้วให้บอกว่าแผ่นสีเหล่านี้เรียกสีอะไรบ้างในภาษานั้น คำเรียกสีใดที่ผู้บอกภาษานึกถึงก่อน มีการใช้อย่างสม่ำเสมอ และผู้บอกภาษาทุกคนมีการรับรู้สีนั้นร่วมกันจะจัดว่าสีนั้นๆ เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน เช่น คำว่า ดำ แดง และเหียว ในภาษาแสก เป็นต้น

คุณสมบัติของคำเรียกสีพื้นฐานในข้อ 5.1 - 5.4 นั้นเหมือนกับของเบอร์ลินและเคย์

5.5 คำเรียกสีนั้นเป็นคำที่ใช้เรียกวัตถุหรือสิ่งของในธรรมชาติได้ แต่ความหมายของ คำที่ใช้ นั้นต้องไม่ได้หมายถึงวัตถุหรือสิ่งของ นั้นๆ เท่านั้น เช่น คำว่า ฟ้า และ ส้ม ในภาษาแสกเป็นคำเรียกสีพื้นฐาน ถึงแม้ว่า ฟ้า และ ส้ม เป็นชื่อของวัตถุตามธรรมชาติแต่ไม่ได้หมายถึงท้องฟ้าและผลส้มเท่านั้น เมื่อใช้คำเหล่านี้เป็น คำเรียกสีจะพบว่ามีความหมายกว้างออก นั่นคือหมายถึงสีประเภทหนึ่ง เป็นต้น

5.6 คำยืมเป็นคำเรียกสีพื้นฐานได้ แต่ต้องเป็นคำที่ยืมมานานแล้วไม่ใช่คำยืมใหม่ เช่น คำว่า สีพาสเทล ไม่ใช่คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยเพราะเป็นคำยืมใหม่

เกณฑ์ในข้อ 5.5 - 5.6 นั้นแตกต่างจากเกณฑ์ของเบอร์ลินและเคย์ คำเรียกวัตถุหรือสิ่งของในธรรมชาติและคำยืมเบอร์ลินและเคย์ให้สงสัยว่าไม่น่าจะเป็นคำเรียกสีพื้นฐาน แต่ผู้ศึกษาให้เป็นคำเรียกสีพื้นฐานเพราะ คำเรียกสีนั้นที่เป็นคำเรียกวัตถุหรือสิ่งของในธรรมชาติและคำยืมบางคำนั้น

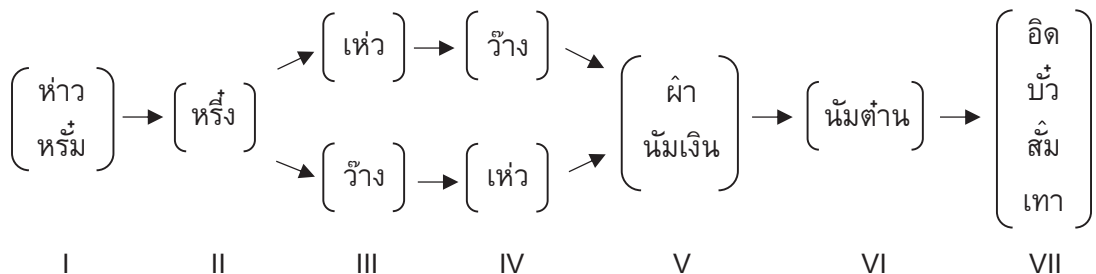
มีความโดดเด่นมากในความรู้สึกของเจ้าของภาษา ซึ่งสามารถแยกประเภทสีเหล่านี้ออกจากประเภทสีอื่นได้อย่างชัดเจน ดังนั้นจึงเห็นสมควรให้เป็นคำเรียกสีพื้นฐานถ้ามีคุณสมบัติในข้อ 5.1 - 5.4 ครบทุกข้อ

เมื่อวิเคราะห์คำเรียกสีพื้นฐานตามวิเคราะห์คุณสมบัติของคำเรียกสีพื้นฐานเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาจึงวิเคราะห์กลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของวรรณษ อรุณฤกษ์ (2564: 103 -109)

6. สรุปผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาคำเรียกสีในภาษาแสก บ้านชะฮั่ว ตำบลท่าเรือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม สามารถอธิบายผลการศึกษาดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 วิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาแสก บ้านชะฮั่ว ตำบลท่าเรือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม

จากแผนภูมิวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาแสกข้างต้น สรุปได้ว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาแสก บ้านชะฮั่ว ตำบลท่าเรือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม มีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 7 กล่าวคือ ในระยะที่ 1 พบคำเรียกสี ห่าว /haaw¹/ (ขาว) และ หริ่ม /ram²/ (ดำ) ระยะที่ 2 พบคำเรียกสี หรั่ง /riiŋ²/ (แดง) ระยะที่ 3 พบคำเรียกสี เหว /heew¹/

1. คำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐาน

จากการศึกษาคำเรียกสีพื้นฐานของผู้พูดภาษาแสก บ้านชะฮั่ว ตำบลท่าเรือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม ตามเกณฑ์ การพิจารณา คำเรียกสีพื้นฐานดังกล่าว พบว่า คำเรียกสีพื้นฐานของภาษาแสก มีทั้งหมด 12 คำ ได้แก่ ห่าว /haaw¹/ (ขาว) หริ่ม /ram²/ (ดำ) หรั่ง /riiŋ²/ (แดง) ว้าง /waan³/ (เหลือง) เหว /heew¹/ (เขียว) ผ่า /p^haa⁵/ (ฟ้า) นัมเงิน /nam⁶ ɲən³/ (น้ำเงิน) นัมตัน /nam⁶ taan²/ (น้ำตาล) เทา /t^haw³/ (เทา) อิด /ʔit³/ (ม่วง) บัว /bua²/ (ชมพู) และ ส้ม /sam⁵/ (ส้ม) เมื่อนำคำเรียกสีพื้นฐานมาจัดเรียงลำดับตามทฤษฎีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์ สามารถแสดงลำดับการเกิดคำเรียกสีพื้นฐานดังแผนภูมิต่อไปนี้

(เขียว) หรือ ว้าง /waan³/ (เหลือง) คำใดคำหนึ่งในระยะที่ 4 พบ คำเรียกสี ว้าง /waan³/ (เหลือง) และ เหว /heew¹/ (เขียว) ระยะที่ 5 พบคำเรียกสี ผ่า /p^haa⁵/ (ฟ้า) และ นัมเงิน /nam⁶ ɲən³/ (น้ำเงิน) ระยะที่ 6 พบคำเรียกสี นัมตัน /nam⁶ taan²/ (น้ำตาล) และระยะที่ 7 พบคำเรียกสีอิด /ʔit³/ (ม่วง) บัว /bua²/ (ชมพู) ส้ม /sam⁵/ (ส้ม)

และ เทา /tʰaw³/ (เทา) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์เป็นส่วนใหญ่

เมื่อพิจารณาคำเรียกสีพื้นฐานตามเกณฑ์การตัดสินใจเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาจึงพิจารณาคำเรียกสีไม่พื้นฐานตามลักษณะที่นอกเหนือจากคำจำกัดความของคำเรียกสีพื้นฐาน ซึ่งผลการศึกษาพบว่าการสร้าง คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาแสกบ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม แสดงให้เห็นถึงวิธีการคิดสร้างคำศัพท์เพื่อใช้เรียกสีจากวัตถุสิ่งของและธรรมชาติรอบตัวของ ผู้พูดภาษาแสก ซึ่งกลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานนั้นมีส่วนประกอบทั้งหมด 5 ประการ ได้แก่ คำเรียกสีพื้นฐาน คำเรียกสีเฉพาะ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ คำขยาย และคำเชื่อม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. คำเรียกสีพื้นฐาน หมายถึง คำที่มีคุณสมบัติดังนี้ 1) คำเรียกสีพื้นฐานต้องเป็น ศัพท์เดี่ยว (monolexemic) 2) ความหมายของคำเรียกสีนั้นจะต้องไม่ซ้อนหรือร่วมความหมายกับคำเรียกสีอื่นๆ 3) คำเรียกสีนั้นต้องไม่ใช้ลักษณะแคบหรือไม่ใช่เฉพาะกับวัตถุหรือสิ่งของบางชนิดเท่านั้น 4) คำเรียกสีนั้นต้องเป็นคำที่ ฝังใจ (psychologically salient) หรือเป็นคำที่โดดเด่นในความรู้สึกของเจ้าของภาษา

2. คำเรียกสีเฉพาะ หมายถึง คำเรียกสีที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับคำเรียกสีพื้นฐาน และเป็นคำเรียกสีที่มีความหมายที่เป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสีอื่นๆ หรือมีความหมายคลุมเครือในการเรียกสี แต่ต้องไม่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะเช่น สีคราม (คราม) /kʰaam³/ กัม (กรัม) /kom²/ ไอลัด (โอลด์โรส) /ʔoo² lot¹/ เป็นต้น

3. คำเรียกสิ่งของเฉพาะ หมายถึง คำเรียกสีที่มีกลวิธีการสร้างคำโดยนำคำเรียกพืช สัตว์ ธรรมชาติ ธาตุโลหะ และสิ่งของมาใช้

เป็นคำเรียกสีไม่พื้นฐาน เช่น มร้อ /mrɔw⁵/ (เนื้อ) บ้านเย็น /baan² jen²/ (บ้านเย็น) เป็นต้น

4. คำขยาย หมายถึง คำที่ทำหน้าที่แสดงลักษณะของสี เช่น อุ่น /ʔuun⁴/ (อ่อน) เก /kee⁴/ (แก่) อย่างไรก็ตามคำขยายบางคำจะใช้เฉพาะกับสีใดสีหนึ่งเท่านั้น เช่น หร้องหร้อง /rɔwŋ⁵ rɔwŋ⁵/ (ใสๆ) เป็นคำขยายที่ใช้กับสีที่มีความสว่างและดูสดใส เลื่อม /luam⁵/ (ประกาย) เป็นคำขยายที่ใช้กับสีที่มีความเป็นประกาย แวววาวและสว่าง เป็นต้น นอกจากนี้คำขยายในภาษาแสกบางคำยังแสดงลักษณะของคำเรียกสีเพื่อเป็นการบอกลักษณะและเจตสีให้มี ความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น อัมทัม /ʔam¹ tʰam⁴/ (คล้า) โมก /mook⁴/ (ขุน) จุนพูน /cuun⁴ puun⁴/ (สะอาด) เป็นต้น

5. คำเชื่อม หมายถึง คำที่ทำหน้าที่เชื่อมระหว่างส่วนหลักและส่วนขยายของคำเรียกสี และช่วยแสดงลักษณะของสี จากการศึกษาพบว่าในภาษามีคำเชื่อมในคำเรียกสีไม่พื้นฐานจำนวน 3 คำ ได้แก่ ออก /ʔɔwk⁴/ (ออก) อัม /ʔam²/ (อม) ปัน และ /pon²/ (ปัน)

2. กลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐาน

การศึกษากลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาแสก บ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาพบคำเรียกสีไม่พื้นฐานจำนวน 261 คำ โดยมีกลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐาน 4 วิธี ได้แก่ 1) การใช้คำเรียกสีเฉพาะ 2) การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน 3) การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย และ 4) การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การใช้คำเรียกสีเฉพาะ

คำเรียกสีเฉพาะ หมายถึง คำเรียกสีที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับคำเรียกสีพื้นฐาน และเป็น

คำเรียกที่มีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของ คำเรียกอื่น ๆ หรือมีความหมายคลุมเครือในการเรียกซึ่ง เป็นคำที่ใช้เฉพาะกับการเรียก แต่ต้องไม่เป็น คำเรียกสิ่งของเฉพาะ พบจำนวน 1 คำ ได้แก่ “กัม” /kom²/ (กรม) เป็นคำเรียกที่ ผู้บอกภาษา ใช้เรียกที่มีลักษณะใกล้เคียง สีดาออกน้ำเงินหรือน้ำเงินเข้ม

2.2 การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน

การสร้างคำเรียกด้วยวิธีนี้จะประกอบด้วยส่วนหลัก ซึ่งเป็นคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ หรือ คำเรียกสีเฉพาะ 1 คำ และส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานหรือคำเรียกสีเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้อาจมีคำเชื่อมคั่นอยู่ระหว่างส่วนหลักและส่วนขยาย โดยแบ่งโครงสร้างเป็น 8 แบบ ดังนี้

ตารางที่ 1 โครงสร้างการนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน

โครงสร้างการนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน	ตัวอย่างคำเรียกสี
1) คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน	หรีงบัว /riiŋ ² bua ² / (แดงชมพู)
2) คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำขยาย	เทาเหวฮูน /tʰaw ³ heew ¹ ʔuun ⁴ / (เทาเขียวอ่อน)
3) คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสีพื้นฐาน	ท้าวปันว้าง /haaw ¹ pon ² waan ³ / (ขาวปนเหลือง)
4) คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีเฉพาะ	นมเงินค้ำ /nam ⁶ ɲon ³ kʰaam ³ / (น้ำเงินคราม)
5) คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสีเฉพาะ + คำขยาย	นมเงินปันค้ำเก /nam ⁶ ɲon ³ pon ² kʰaam ³ kee ⁴ / (น้ำเงินปนครามเข้ม)
6) คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำขยาย	เทาอ้อมนมดำฮูน /tʰaw ³ ʔam ² nam ⁶ taan ² ʔuun ⁴ / (เทาอมน้ำตาลอ่อน)
7) คำเรียกสีพื้นฐาน + คำขยาย + คำเชื่อม + คำเรียกสีพื้นฐาน	เทาอ้อมเหว /tʰaw ³ kee ⁴ ʔam ² heew ¹ / (เทาอ้อมเขียว)
8) คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน	เทาอ้อมนมดำว้าง /tʰaw ³ ʔam ² nam ⁶ taan ² waan ³ / (เทาอมน้ำตาลเหลือง)

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า กลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานโดยการนำ คำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน แสดงให้เห็นถึง การระบุลักษณะของสีให้มีความชัดเจนโดยมีโครงสร้างที่หลากหลาย เช่น โครงสร้าง [คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำขยาย] ในคำว่า เทาอ้อมนมดำฮูน /tʰaw³ ʔam² nam⁶ taan² ʔuun⁴/ (เทาอมน้ำตาลอ่อน) ที่มีการใช้คำเชื่อม “อ้อม” /ʔam²/ (อม) เชื่อม คำเรียกสีพื้นฐานทั้ง 2 คำ และมีส่วนขยายที่ระบุลักษณะเด่นสีของคำเรียกสีพื้นฐาน นอกจากนี้ยัง มีการนำคำเรียกสีเฉพาะมาใช้ในการสร้าง คำเรียกสี เช่น โครงสร้าง [คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีเฉพาะ] ในคำว่า นมเงินค้ำ

/nam⁶ ɲon³ kʰaam³/ (น้ำเงินคราม) ซึ่งเป็นการผสมสีระหว่างคำเรียกสีพื้นฐานกับคำเรียกสีเฉพาะ โดยมีอัตราส่วนสีน้ำเงินมากกว่าสีคราม

2.3 การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย

การสร้างคำเรียกด้วยวิธีนี้จะประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานหรือคำเรียกสีเฉพาะ 1 หรือ 2 คำ และส่วนขยายที่เป็น คำขยายที่แสดงลักษณะ 1 คำ จากการศึกษาพบการสร้างคำเรียกสีวิธีนี้ทั้งหมดจำนวน 35 คำ โดยแบ่งโครงสร้างเป็น 3 แบบ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 โครงสร้างการนำคำเรียกสิ่งมาผสมกับคำขยาย

โครงสร้างการนำคำเรียกสิ่งมาผสมกับคำขยาย	ตัวอย่างคำเรียกสิ่ง
1) คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำขยาย	หรั่งอัมทม /riiŋ ² ʔam ⁴ tʰam ⁴ / (แดงคล้า)
2) คำเรียกสิ่งเฉพาะ + คำขยาย	แหล่ฮูน /leɛ ¹ ʔuun ⁴ / (ม่วงอ่อน)
3) คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำขยาย + คำขยาย	วังฮูนหรือ /waan ³ ʔuun ⁴ rowŋ ⁵ / (เหลืองอ่อนเรืองแสง)

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า กลวิธี การสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานที่มีการนำคำเรียกสิ่งพื้นฐานมาผสมกับคำขยาย เป็นการระบุความเข้มจางของเฉดสี และการผสมสีในลักษณะอัตราส่วนต่างๆ เช่น โครงสร้าง [คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำขยาย] ในคำว่า หรั่งอัมทม /riiŋ² ʔam⁴ tʰam⁴/ (แดงคล้า) ที่มีคำขยายลักษณะของสี “อัมทม” /ʔam⁴ tʰam⁴/ (คล้า) โดยผู้บอกภาษาจะใช้คำนี้เรียกสิ่งที่มีลักษณะคล้ากว่าสีแดงปกติ และโครงสร้าง [คำเรียกสิ่งเฉพาะ + คำขยาย] ในคำว่า แหล่ฮูน /

leɛ¹ ʔuun⁴/ (ม่วงอ่อน) ซึ่งประกอบด้วย คำเรียกสิ่งเฉพาะและคำขยายที่แสดงลักษณะของสี “ฮูน” /ʔuun⁴/ (อ่อน) โดย ผู้บอกภาษาจะใช้เรียกสิ่งแหล่ที่อ่อนกว่าสีแหล่ปกติ หรือสีม่วงนำเงินอ่อน 2.4 การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็น คำเรียกสิ่ง

การสร้างคำเรียกสิ่งลักษณะนี้จะนำ คำเรียกสิ่งของเฉพาะมาใช้เป็นคำเรียกสิ่งหรือใช้เป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสิ่งก็ได้ จาก การศึกษาพบการสร้างคำเรียกสิ่งวิธีนี้ทั้งหมดจำนวน 166 คำ โดยแบ่งเป็น 4 วิธี ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 โครงสร้างการใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสิ่ง

โครงสร้างการใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสิ่ง	ตัวอย่างคำเรียกสิ่ง
1) การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะโดยลำพัง	มร้อ /mrɔɔ ⁵ / (เนื้อ)
2) การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะ 2 คำมาผสมกัน	บลอนเงิน /blɔn ² ŋɔn ³ / (บรอนซ์เงิน)
3) การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะผสมกับคำเรียกสิ่ง	วังมากวกเก /waan ³ maak ⁴ wak ⁴ kee ⁴ / (เหลืองฟักทองแก่)
4) การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะมาผสมกับคำขยาย	ลึงหรั่งฮูน /luan ³ riin ² ʔuun ⁴ / (ทองแดงอ่อน)

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า กลวิธี การสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานโดยการใช้ คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสิ่งเป็นการเปรียบเทียบลักษณะของสีกับสิ่งของต่างๆ เช่น ส่วนประกอบของพืช ส่วนประกอบของมนุษย์ แร่ธาตุ และสิ่งของต่างๆ ซึ่งแสดงถึงระบบความคิดของชาวแสกที่มักจะสร้าง คำเรียกสิ่งจากการเปรียบเทียบกับธรรมชาติรอบตัว เช่น โครงสร้าง การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะผสมกับคำเรียกสิ่งในคำว่า “วังมากวกเก” /waan³ maak⁴ wak⁴ kee⁴/ (เหลืองฟักทองแก่) ซึ่งเป็นคำเรียกสิ่งที่คุณบอกภาษาใช้เรียกสิ่งเหลือง

ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีเนื้อฟักทองแก่ และโครงสร้างการนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะ 2 คำมาผสมกัน ในคำว่า “บลอนเงิน” /blɔn² ŋɔn³/ (บรอนซ์เงิน) เป็นการนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะมาผสมกัน โดยผู้บอกภาษาใช้เรียกสิ่งที่เกิดจากการผสมสีบรอนซ์กับสีเงิน

จากการศึกษาการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาแสก บ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม จำนวน 261 คำ สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาพฤติกรรมการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐาน

ที่	กลวิธีการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐาน	จำนวนคำ	ร้อยละ
1	การใช้คำเรียกสิ่งเฉพาะ	1	0.38
2	การนำคำเรียกสิ่ง 2 คำมาผสมกัน	59	22.61
	คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำเรียกสิ่งพื้นฐาน	7	2.68
	คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำขยาย	6	2.30
	คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสิ่งพื้นฐาน	38	14.56
	คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำเรียกสิ่งเฉพาะ	3	1.15
	คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสิ่งเฉพาะ + คำขยาย	1	0.38
	คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำขยาย	1	0.38
	คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำขยาย + คำเชื่อม + คำเรียกสิ่งพื้นฐาน	2	0.77
	คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำเรียกสิ่งพื้นฐาน	1	0.38
3	การนำคำเรียกสิ่งมาผสมกับคำขยาย	35	13.41
	คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำขยาย	32	12.26
	คำเรียกสิ่งเฉพาะ + คำขยาย	1	0.38
	คำเรียกสิ่งพื้นฐาน + คำขยาย + คำขยาย	2	0.77
	การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสิ่ง	166	63.60
	การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะโดยลำพัง	11	4.22
	การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะ 2 คำมาผสมกัน	3	1.15
	การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะผสมกับคำเรียกสิ่ง	150	57.47
	การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะมาผสมกับคำขยาย	2	0.77
รวม		261	100

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า กลวิธีการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษา แสก บ้านชะว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม มี 4 วิธี โดยการใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสิ่งเป็นกลวิธีการสร้าง คำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานที่ใช้มากที่สุด พบทั้งหมดจำนวน 166 คำ คิดเป็นร้อยละ 63.60 รองลงมาคือ การนำคำเรียกสิ่ง 2 คำมาผสมกัน พบทั้งหมดจำนวน 59 คำ คิดเป็นร้อยละ 22.61 การนำ คำเรียกสิ่งมาผสมกับคำขยาย พบทั้งหมดจำนวน 35 คำ คิดเป็นร้อยละ 13.41 ตามลำดับ และกลวิธีการสร้างคำเรียกสิ่งที้น้อยที่สุดคือ การใช้คำเรียกสิ่งเฉพาะ พบทั้งหมดจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.38

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาคำเรียกสิ่งพื้นฐานใน ภาษา แสก บ้านชะว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอ นาหว้า จังหวัดนครพนม พบว่าคำเรียกสิ่งพื้นฐานทั้งหมดจำนวน 12 คำ ได้แก่ ห่าว /haaw¹/ (ขาว) หม่ม /ram²/ (ดำ) หรีง /riiŋ²/ (แดง) ว้าง /waan³/ (เหลือง) เห่ว /heew¹/ (เขียว) ผา /p^haa⁵/ (ฟ้า) นัมเงิน /nam⁶ ŋən³/ (น้ำเงิน) นัมตัน /nam⁶ taan²/ (น้ำตาล) เทา /t^haw³/ (เทา) อิด /ʔit³/ (ม่วง) บัว /bua²/ (ชมพู) และ สัม /sam⁵/ (ส้ม) เมื่อนำคำเรียกสิ่งพื้นฐานมาจัดเรียงลำดับตามทฤษฎีวิวัฒนาการคำเรียกสิ่งพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin & Kay, 1969) พบว่า คำเรียกสิ่งพื้นฐานใน ภาษาแสกมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 7 ซึ่งมีความ

แตกต่างจากทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์ในระยะที่ 5 จากข้อสรุปของเบอร์ลินและเคย์ที่ได้กล่าวเสนอไว้ในระยะที่ 5 ว่าระยะนี้ มีคำเรียกสีพื้นฐานเพียง 1 คำ คือ blue ที่หมายถึงสีฟ้าหรือสีน้ำเงินซึ่งในภาษาแสกมี คำเรียกสีพื้นฐาน 2 คำ คือ ฟ้า และ น้ำเงิน และสี blue ครอบคลุมทั้งสีฟ้าและสีน้ำเงินในภาษาแสก คำเรียกสีพื้นฐานและวิวัฒนาการคำเรียกสี พื้นฐานในภาษาแสกบ้านบะหว้าจึงมีทั้ง ส่วนที่สอดคล้องและแตกต่างกับทฤษฎีของ เบอร์ลินและเคย์ (Berlin & Kay, 1969) และมีความแตกต่างจากการศึกษาของวรรณิช อรุณฤกษ์ (2564) เรื่อง “คำเรียกสีของผู้พูดภาษาไทยใหญ่ในชุมชนบ้านเวียงหวาย ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่” ที่พบว่ามีคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยใหญ่จำนวน 11 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เขียว เหลือง blue น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม และเทา และมีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานอยู่ในระยะที่ 7 ซึ่งส่วนที่แตกต่างคือ ในการศึกษาของวรรณิช อรุณฤกษ์ (2564) ในภาษาไทยใหญ่ สี “ส้ม” /sɔm¹/ (blue) จะเป็นสีที่ใช้เรียกทั้งสีฟ้าและสีน้ำเงิน ซึ่งเป็นสีที่สอดคล้องกับสี (blue) ในวิวัฒนาการคำเรียกสีในระยะที่ 5 ตามทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์ แต่ในผลการศึกษาของภาษาแสกพบว่า ในวิวัฒนาการคำเรียกสีระยะที่ 5 จะปรากฏคำเรียกสี 2 คำ คือ ฟ้า และ น้ำเงิน

เมื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ศึกษาคำเรียกสีพื้นฐานและวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาตระกูลไทของ กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ พบว่าในแต่ละภาษามีจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานและวิวัฒนาการ คำเรียกสีพื้นฐานที่มีความสอดคล้องกัน โดยภาษาแสกมีความสอดคล้องกับภาษาไทยถิ่นอีสาน ในงานวิจัยของพิรุณ ภูษมศรี (2561) เรื่อง “คำเรียกสีในภาษาไทยถิ่นอีสาน” ภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรี ในงานวิจัยของนฤมล ศิริพันธุ์ (2554) เรื่อง “คำเรียกสีและทัศนคติ

ที่มีต่อสีของผู้พูดภาษาไทย กะเหรี่ยงโปว์ มอญ และขมุ ในอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี” และภาษาไทยของ ชาวกรุงเทพฯ ในงานวิจัยของฉัญเจียง (2560) เรื่อง “การเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง” โดยจะพบจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานจำนวน 12 คำ และมีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานอยู่ในระยะที่ 7 ซึ่งเป็นเหตุผลสนับสนุนทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์ที่ได้กล่าวถึงจำนวนคำเรียกสีที่มีความสัมพันธ์กับความซับซ้อนทางวัฒนธรรม โดยวัฒนธรรมที่เรียบง่ายจะมีคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจำนวนน้อย ส่วนวัฒนธรรมที่มีความซับซ้อน หรือมีเทคโนโลยีที่ซับซ้อนจะมีคำเรียกสีพื้นฐานในภาษานั้นจำนวนมาก

อีกทั้งยังพบว่ามีแตกต่างกับการศึกษาของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538) เรื่อง “คำเรียกสีและการรับรู้ของชาวจ้วงและชาวไทย” ซึ่งพบว่ามีคำเรียกสีพื้นฐานใน ภาษาจ้วงมี 7 - 10 คำ คำเรียกสีพื้นฐานที่พบในภาษาจ้วงทุกถิ่น ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า/น้ำเงิน และยังมีคำเรียกสีพื้นฐานอีก 3 คำ ที่พบในภาษาจ้วงเพียง 2 ถิ่น ได้แก่ เทา น้ำตาล ม่วง ส่วนคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมี 10 - 12 คำ คำเรียกสีพื้นฐานที่พบในภาษาไทยทุกถิ่น ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ม่วง ส้ม และยังมีคำเรียกสีพื้นฐานอีก 5 คำที่พบในภาษาไทยเพียง 3 ถิ่น ได้แก่ ฟ้า น้ำเงิน เทา น้ำตาล ชมพู ส่วนคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมี 10 - 12 คำ คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจ้วง อยู่ในระยะที่ 6 และบางถิ่นอยู่ในระยะที่ 7 ส่วนคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยอยู่ในระยะ ที่ 7 ตามทฤษฎีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1969) ซึ่งแสดงถึงข้อแตกต่างภาษาจ้วงและภาษาแสกที่เป็นภาษาตระกูลไทกลุ่มเหนือ สาเหตุที่คำเรียกสีในภาษาจ้วงมีจำนวนน้อยกว่าภาษาแสก

อาจมีผลมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมในสังคม และการสัมผัสเทคโนโลยี เนื่องจากพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์แสกบ้านบะหว้านั้นตั้งอยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สภาพพื้นที่โดยรอบของหมู่บ้านเป็นพื้นที่ทางการเกษตร มีทางคมนาคมที่เดินทางติดต่อกับผู้คนในพื้นที่อื่นๆ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่มีหมู่บ้านของผู้พูดภาษาไทยถิ่นอีสานโดยรอบ เมื่อได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมอันหลากหลาย การนำเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัยมาใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้โลกทัศน์การมองเห็นและการรับรู้ต่างๆ ของชาวแสกสามารถจำแนกประเภทของสีและระบุรายละเอียดของสีได้อย่างชัดเจน

นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า คำเรียกสีในภาษาแสกมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ อภิญา เพชรวิจิต (2545) เรื่อง การสร้างคำเรียกสีในภาษาไทยและภาษาลาว พบว่าคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาลาว จำนวน 11 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง ส้ม ฟ้า ทอง เทา อืด บัว และแสง โดยคำเรียกสี อืด หมายถึง สีม่วง และคำเรียกสี บัว หมายถึง สีชมพู ซึ่งมีความหมายเดียวกันกับ คำเรียกสี อืด (ม่วง) และบัว (ชมพู) ในภาษาแสก อาจกล่าวได้ว่า เป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่ได้รับอิทธิพลมาจากภาษาลาว จากงานวิจัยของ ศรีญา จิตบรรจง (2553) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบระบบเสียงและระบบคำภาษาแสกในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับประเทศไทย ได้กล่าวถึง การอพยพถิ่นฐานของชาวแสกที่เดิมมีภูมิลำเนาอยู่ที่ประเทศเวียดนาม ต่อมาได้อพยพมาอยู่ในประเทศลาว ภายหลังได้ เดินทางมาอยู่ในประเทศไทยบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการใช้คำศัพท์ของภาษาแสก บ้านเต็ง บ้านนาเกดก ประเทศลาว และบ้านบะหว้า ประเทศไทย พบว่า บ้านเต็งกับบ้านบะหว้ามี การใช้คำศัพท์เหมือนกันจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับที่มาของชาวแสก

บ้านบะหว้าว่าเป็นชาวแสกกลุ่มเดียวกันกับชาวแสกบ้านเต็งที่ถูกกวาดต้อนเข้ามาในประเทศไทย คำเรียกสี อืด (ม่วง) และ บัว (ชมพู) อาจเป็นผลของการสัมผัสภาษาที่มีต่อการใช้คำศัพท์ ในลักษณะที่ภาษาแสกมีการสัมผัสกับภาษาลาว เมื่อครั้งที่ชาวแสกได้ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ประเทศลาวก่อนได้มาอยู่ที่ประเทศไทย และชาวแสกบ้านบะหว้ายังใช้ศัพท์นี้ในการสื่อสารจนถึงปัจจุบัน

ส่วนผลการศึกษาคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาแสก บ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอ นาหว้า จังหวัดนครพนม พบว่า การสร้าง คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาแสกแสดงให้เห็นถึงวิธีการคิดสร้างคำศัพท์เพื่อใช้เรียกสีจากวัตถุสิ่งของ และธรรมชาติรอบตัวของผู้พูดภาษาแสก ซึ่งมี ส่วนประกอบทั้งหมด 5 ประการ ได้แก่ คำเรียกสีพื้นฐาน คำเรียกสีเฉพาะ คำเรียกสีของเฉพาะ คำขยาย และคำเชื่อม และ มีกลวิธีการสร้าง คำเรียกสีทั้งหมด 4 วิธี ได้แก่ 1) การใช้คำเรียกสีเฉพาะ 2) การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน 3) การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย และ 4) การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็น คำเรียกสี ซึ่งผลการศึกษาวิธีการสร้าง คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาแสก พบว่า การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสีเป็นกลวิธี การสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานที่พบมากที่สุด เหตุอาจเนื่องมาจากกลุ่มชาติพันธุ์แสกในหมู่บ้านบะหว้ายังคงมีวิถีชีวิตใกล้ชิดกับธรรมชาติโดยรอบ ทั้งในด้านการทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ ด้านการประกอบอาชีพ สภาพแวดล้อมของพื้นที่ รวมถึงการประกอบพิธีกรรมตามวิถีความเชื่อและวัฒนธรรมของ ชาวแสก การได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรม และ สิ่งใหม่ๆ จากสื่อเทคโนโลยีสังคมเมืองและ สังคมโดยรอบอย่างต่อเนื่อง ทำให้โลกทัศน์ และการมองเห็นของชาวแสกผ่านสิ่งต่างๆ เหล่านั้นได้เกิดการสะสมประสบการณ์ และมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว จึงทำให้

สามารถสร้างคำเรียกสีผ่านการเปรียบเทียบกับ
สิ่งของต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย รวมทั้งเกิด
การเปลี่ยนแปลงทางภาษาจากการได้รับอิทธิพล
ทางวัฒนธรรมและสังคมสมัยใหม่ที่ทำให้ ภาษา
แสกมีการยืมคำจากภาษาไทยมาตรฐานและคำ
ยืมภาษาต่างประเทศมาใช้ในการสื่อสารและการ
สร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐาน อีกทั้งยังพบว่า การใช้
คำเรียกสีของเฉพาะโดยส่วนใหญ่ นั้น จะเป็นการ
เปรียบเทียบกับธรรมชาติรอบตัวของผู้บอภาษา
เช่น ส่วนประกอบของพืช ส่วนประกอบของสัตว์
อาหาร ผ้า สิ่งของเครื่องใช้ และแร่ธาตุต่างๆ

ซึ่งจะพบ การเปรียบเทียบกับส่วนประกอบของ
พืชมากที่สุด เนื่องจากในวิถีชีวิตของชาวแสกจะ
ดำรงชีวิตด้วยการทำการทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่
และมีสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยพืชพันธุ์ไม้
ต่างๆ จำนวนมาก รวมทั้ง การเปรียบเทียบกับสีจาก
การใช้สิ่งของเฉพาะประเภทอื่นๆ ยังแสดงให้เห็น
ถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาต่างๆ ที่ยังคงดำรงอยู่ใน
วิถีชีวิตชาวแสก เช่น การเปรียบเทียบกับสีของส่วน
ประกอบของสัตว์ การเปรียบเทียบกับสีของสีย้อม
ผ้า เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ณิณณ เจียง. (2560). การเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีน
ของชาวจีนในนครหนานหนิง. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].
Thammasat University Digital Collections. [https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/
Info/item/dc:145337#](https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:145337#)
- นฤมล ศิริพันธุ์. (2554). คำเรียกสีและทัศนคติที่มีต่อสีของผู้พูดภาษาไทย กะเหรี่ยงโปว์ มอญ และ
ขมุในอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร].
Silpakorn University Repository : SURE. [http://www.sure.su.ac.th/xmlui/handle/1234
56789/4455?attempt=2&](http://www.sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/4455?attempt=2&)
- ปรีชา ชัยปัญหา และคณะ. (2553). แนวทางการจัดทำพจนานุกรมภาษาแสกฉบับชาวบ้านเพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาแสกบ้านบะหว้า ต.ท่าเรือ อ.นาหว้า จ.นครพนม. รายงานวิจัย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- พิกุล ภูษมศรี. (2561). คำเรียกสีในภาษาไทยถิ่นอีสาน. *JOURNAL OF LANGUAGE, RELIGION
AND CULTURE*, 7(1), 103-122. [https://so03.tci-thaijo.org/index.php/gshskku/article/
view/101466/100492](https://so03.tci-thaijo.org/index.php/gshskku/article/view/101466/100492)
- วรรณวนิช อรุณฤกษ์. (2564). คำเรียกสีของผู้พูดภาษาไทยใหญ่ในชุมชนบ้านเวียงหวาย ตำบลม่อนปิ่น
อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารภาษาและภาษาศาสตร์*. 39(2), 92 -113. [https://so04.
tci-thaijo.org/index.php/joling/article/download/245757/171577](https://so04.tci-thaijo.org/index.php/joling/article/download/245757/171577).
- วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. (2519). ภาษาแสก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศตนันต์ เชื้อมหาวัน. (2541). คำเรียกสีและการรับรู้สีของผู้พูดภาษาไทยลื้อ ลัวะ ม้ง และกะเหรี่ยง
ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและพะเยา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). [http://cuir.car.chula.ac.th/
handle/123456789/68819](http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/68819)

- ศรินยา จิตบรรจง. (2545). การวิเคราะห์การแปรการใช้ศัพท์ของคนระดับสามอายุในภาษาแสก อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศรินยา จิตบรรจง. (2553). การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงและระบบคำภาษาแสกในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับประเทศไทย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อภิญญา เพชรวิจิต. (2545). การสร้างคำเรียกสีในภาษาไทยและภาษาลาว. [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2538). คำเรียกสีและการรับรู้สีของชาวจ้วงและชาวไทย. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Berlin, Brent and Paul Kay. (1969). *Basic Color Terms: Their Universality and Evolution*. Berkeley : University of California Press.
- Gedney, William, J. (1970). The saek language of Nakhon phanom province. *Journal of the Siam Society*, 58(1), 67-87. [chromeextension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://thesiamsociety.org/wpcontent/uploads/1970/03/JSS_058_1d_Gedney_SaekLanguageOfNakhonPhanom.pdf](https://thesiamsociety.org/wpcontent/uploads/1970/03/JSS_058_1d_Gedney_SaekLanguageOfNakhonPhanom.pdf)